

Fotoafèresi extracorpòria

Fundació
**JOSEP
CARRERAS**
contra la leucèmia

Què és la fotoafèresi extracorpòria?

La fotoafèresi extracorpòria **s'utilitza per tractar la malaltia de l'empelt contra el receptor (MECR) aguda i crònica**. El nom prové del fet que combinem llum ultravioletada (foto) i un procés d'afèresi per tractar cèl·lules fora de l'organisme.

Consisteix en extreure del pacient un determinat volum de leucòcits mitjançant un procés anomenat afèresi. Per realitzar l'afèresi, es col·loca una petita cànula de plàstic en una vena del braç esquerre i una altra en el braç dret. A aquestes cànules es connecta

un equip de plàstic estèril d'un sol ús connectat a una màquina que permet que la sang surti del pacient, passi per una centrífuga (una part de la màquina que gira i separa els components de la sang, glòbuls vermells, glòbuls blancs i plasma), s'aspirin els glòbuls blancs i es retorni la resta al pacient.

El procés d'afèresi dura unes 2 hores i amb les mesures que es prenen es un procés segur que no provoca símptomes. Els pacients, un cop veuen que no succeeix res,

La fotoafèresi en xifres

2 hores
de durada

5% leucòcits
tractats i reintroduïts

12-14 sessions
en 6 mesos

10 minuts
amb llum ultraviolada

acostumen a passar l'estona escoltant música, veient la televisió o dormint. Per tal que la fotoafèresi extracorpòria tingui efecte, **el tractament es repeteix un cop a la setmana, entre 12 i 14 vegades en un període d'uns 6 mesos.**

Un cop s'han recollit les cèl·lules (es recullen aproximadament un 5% dels glòbuls blancs de l'organisme), a la bossa s'afegeix un producte anomenat metoxalè, que s'obté de les plantes, i a continuació s'il·lumina la bossa amb llum ultraviolada durant uns 10 minuts. A conseqüència de la il·luminació, es destrueix la major part del metoxalè. Després de la il·luminació s'administra al pacient el contingut de la bossa mitjançant unes cànules, en un temps que dura entre 20 i 30 minuts. Després de l'administració es retiren les cànules i els pacients marxen a casa.

“El gran avantatge de la fotoafèresi extracorpòria és que, tot i reduir el rebuig del sistema immunitari, no afecta les defenses contra les infeccions.”

L'efecte del metoxalè i la il·luminació provoca que els glòbuls blancs entrin en un procés anomenat mort programada (apoptosi). És a dir, que els glòbuls blancs segueixen intactes, però s'ha provocat un procés que farà que quan entrin a la sang, el sistema immunitari, després d'unes hores, els detecti envellits i els re-

tiri de la circulació. Aquest procés d'eliminació és el que provoca l'efecte terapèutic. **El sistema immunitari es torna més tolerant i es disminueix el rebuig.** El gran avantatge de la fotoafèresi extracorpòria és que, **tot i reduir el rebuig del sistema immunitari, no afecta les defenses contra les infeccions.**

Es pot aplicar tant en adults com en nens?

Sí, **es pot aplicar tant a persones adultes com a nens.** L'única diferència és que en nens petits no es fa afèresi. S'ha vist que simplement fent una extracció de sang i tractant-la, ja s'obté efecte terapèutic.

Quins beneficis té la fotoafèresi en un pacient amb MECR?

El principal benefici és que redueix el rebuig sense augmentar el risc d'infeccions, com sí que passa amb altres tractaments de la MECR.

Consells previs al tractament

No cal prendre cap precaució especial abans de realitzar la fotoafèresi extracorpòria.

Recomanacions durant i després de l'afèresi

Durant l'afèresi no hi ha cap recomanació especial i els pacients acostumen a passar el temps de l'afèresi dormint o escoltant música.

Després de l'afèresi, per tal d'evitar possibles efectes adversos a causa de les restes de metoxalè que pugui haver en la circulació, **es recomana als pacients que evitin l'exposició directa al sol i que utilitzin ulleres de sol si han de sortir a l'exterior durant les 24 h després del tractament.**

Quins efectes secundaris he de considerar comuns després del tractament?

Per exemple, a l'**Hospital Clínic de Barcelona**, des que va començar el procediment el 2012, han dut a terme més de **1.100 fotofèresis extracorpòries en pacients i no han considerat cap efecta secundari després del tractament.**

Agraïm la col·laboració del Dr. Miquel Lozano Molero en la redacció d'aquest article.

Dr. Miquel Lozano Molero

Cap de Secció d'Hemoteràpia
Servei d'Hemoteràpia i Hemostàsia
Hospital Clínic de Barcelona

CLÍNIC
BARCELONA
Hospital Universitari

Fundación Josep Carreras

C/Muntaner, 383 2n
08021 Barcelona
93 414 55 66
imparables@fcarreras.es
www.fcarreras.org

Aquest article és merament informatiu i de caràcter general. Parla amb el teu hematòleg sobre els efectes específics d'aquesta teràpia.

© 2021 - Fundació Josep Carreras contra la Leucèmia. Tots els drets reservats.